

Motion till riksdagen 2025/26:2064

av **Kerstin Lundgren (C)**

Motorvägstunnel under Södertälje kanal

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att totalförsvarssäkra förbindelserna till och från Stockholm via förbindelserna E4/E20 genom Södertälje och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige befinner sig i ett nytt säkerhetspolitiskt läge. Södertälje kommun härbärgerar flera vitala företag utifrån Totalförsvarets behov. Kommunen rymmer även stora strategiska trafikprojekt för såväl Stockholms som landets försörjning och totalförsvaret. För dessa bär staten ansvaret. Det handlar främst om motorvägsbron som binder samman E4 och E20 och är central för försörjningen av Stockholmsområdet men även via Förbifart Stockholm för transporter till/från norra Sverige. Mälarbron och Saltsjöbron utgör idag möjliga reservleder men de är samtliga lika lätta att slå ut som motorvägsbron. Riskerna med en strategisk infrastruktur som är lätt att slå ut har med önskvärd tydlighet visat sig i Ukraina.

Reservbroarna är idag en återkommande källa till osäkerhet och problem när de behöver användas istället för motorvägsbron. I fredstid. Till det har kommunen drabbats av de omfattande problem som följer av förseningar i den omläggning av slussen och kanalen genom Södertälje som Sjöfartsverket ansvarar för. Ännu en strategisk förbindelselänk mot hela Mälardalen som lätt kan slås ut med betydande konsekvenser.

Sårbarheten är hög gällande alla förbindelser genom Södertälje. E4/E20-sträckans sårbarhet i fredstid blev uppenbar för alla på midsommaraftonen den 24 juni 2016. Då fick många bilister fira aftonen på ett oväntat sätt – på E4:an. Bron över Södertälje kanal i södergående riktning var till följd av en olycka avstängd och skulle vara så länge. Det var komplicerat, både att återställa och för alla drabbade företag och bilister som fick svårt att nå sina mål. Läget var smått kaotiskt och kom att bli dyrbart för många. För Södertälje-borna blev det bara ännu en i raden av belastningar då kvarvarande broar för stadens trafiknät korkades igen. När sedan påfarten från Viksängsleden till Saltsjöbron fick stängas för lokal trafik återstod Mälarbron med en vägbana avstängd för reparation. Den situation som rådde visar återigen hur sårbar sträckan förbi Södertälje kanal är. Utan byggnationen av Saltsjöbron hade läget blivit katastrofalt. Detsamma hade gällt om Saltsjöbron samtidigt blivit skadad. Och detta var i fredstid.

Frågan om den strategiska infrastrukturens sårbarhet måste i dagens säkerhetspolitiska läge ges väsentligt större utrymme och prioriteras upp i den statliga planeringen inför kommande planperiod. Vad händer i en krigssituation? Södertälje har med Scania och Astra Zeneca viktiga företag för totalförsvaret, vilket måste beaktas. Vad görs om kriget kommer? Eller om olyckan är framme och ett sabotage eller terrordåd sker? Hur ser planeringen ut, och vilka åtgärder ska omedelbart dras igång? Här gäller det två av våra europavägar och Stockholmsregionens försörjning.

Även vid normal funktion innebär motorvägsbron över Södertälje kanal en flaskhals. På båda sidor om bron har motorvägen tre körfält medan bron enbart har två körfält. Det medför en ökad risk för olyckor genom köbildning och snabba inbromsningar. Nu ligger i planen att motorvägen ska breddas. Men det förändrar inte sårbarheten. Frågan om en förstärkt kapacitet för motorvägen genom Södertälje måste nu bli föremål för en särskild hantering. Kostnaden för brohaverier är betydande för hela samhället och självklart för näringslivet. Frågan om att istället för broar satsa på en motorvägstunnel under kanalen måste på allvar bli en del av den långsiktiga planeringen för hållbar infrastruktur i Stockholmsregionen och för totalförsvaret.

